

UITVOERING
VAN HET
GEMEENSCHAPPELIJK
WERKPROGRAMMA
2021-2024

JAARVERSLAG 2023

GRENSVERLEGGEND SAMENWERKEN

PIONIER IN GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING - PROEFTUIN VOOR EUROPA

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:

De heer Frans Weekers

Secretariaat-generaal van de Benelux Unie

Regentschapsstraat 39 BE-1000 Brussel

Tel. +32 (0)2 519 38 11

Lay-out en redactie:

Secretariaat-generaal van de Benelux Unie

Coördinatie:

Directie Beleid van het Secretariaat-Generaal van de Benelux Unie

Datum: augustus 2024

Deze publicatie is beschermd door auteursrecht

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
KERNCIJFERS	6
HET JAAR 2023 IN BEELD	7
1. DE BENELUX DICHTER BIJ DE BURGER	10
1.1. Lancering nieuwe website	10
1.2. Corporate video - Benelux in 3 minuten	11
1.3. Informatieverstrekking aan grenswerkers	11
2. DE BENELUX ALS VOORLOPER IN EUROPA	12
2.1. Het nieuwe Benelux-Politieverdrag	12
2.2. Samenwerking in de strijd tegen georganiseerde drugscriminaliteit	14
2.3. De Waterstofstudie: Benelux en zijn burens onmisbaar bij ontwikkeling waterstof binnen de EU	15
2.4. Voor een schonere wereld: tegengaan van de export van vervuilde brandstoffen	17
3. DE BENELUX ALS PLATFORM VOOR GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING	18
3.1. De Benelux-Waterdag: spil bij het samenbrengen van partijen in de strijd tegen het water	18
3.2. Interne Markt, van essentieel belang voor het Europa van morgen: Strategisch overleg Interne Markt en KMO/MKB-dag	20
3.3. Betere crisisbeheersing over de grenzen heen	21
3.4. ITEM/Benelux-workshop over de integratie van grensregio's	22
3.5. Obstakels bij grensoverschrijdend telewerk	22
3.6. Regionale energiesamenwerking als onmisbare schakel in tijden van crisis: het Pentalateraal Energieforum en de North Seas Energy Cooperation	23
3.7. Gasbevoorraading en gasconversie	25
4. DE BENELUX ALS OPLOSSING VOOR SPECIFIEKE EN COMPLEXE PROBLEMEN.	26
4.1. Maatwerk in de Benelux: impuls voor binnenvaartsector en milieu	26
4.2. Veilig vervoer van dieren over de grens: drie Benelux-beschikkingen die het burgers, boeren en bedrijven gemakkelijker maken	27
4.3. Samenwerking op het gebied van migratie: de wortels van de Benelux-samenwerking	28
4.4. Een samenhangende aanpak van vuurwerkproblematiek	29
4.5. Territoriale leveringsbeperkingen (TLB's): sluitstuk van de interne markt	29
5. DE BENELUX EN DAARBUITEN.	30
5.1. Benelux-top: overleg van vier ministers-president en het Secretariaat-generaal	30
5.2. Benelux-infopunt Detailhandel	31
5.3. Automatische erkenning van diploma's binnen de Benelux, de Baltische Staten en daarbuiten	31

VOORWOORD

DOOR HET COLLEGE VAN SECRETARISSEN-GENERAAL

Met groot genoegen en gepaste trots presenteren wij u het jaarverslag van de Benelux Unie voor het jaar 2023. De Benelux heeft ook dit jaar weer aangetoond een lichtend voorbeeld te zijn van regionale samenwerking, innovatie en vooruitgang in het hart van Europa.

Gedurende 2023 heeft de Benelux Unie belangrijke mijlpalen bereikt en aanzienlijke vooruitgang geboekt op verschillende gebieden, waarbij de kracht van eenheid en samenwerking tussen de lidstaten wordt tentoongespreid. Van Benelux-regelgeving die het landbouwers makkelijker maakt hun vee over grens te laten grazen tot een beschikking die via Nederlandse wateren het Belgische binnenvaartnetwerk beter ontsluit, de prestaties van de Benelux Unie in 2023 waren veelzijdig en talrijk.

Op het gebied van economie en de interne markt werden voor de eerste keer alle vertegenwoordigers van kleine en middelgrote ondernemingen uit de drie landen bijeengebracht, werden er verdere stappen gezet richting het slechten van territoriale leveringsbeperkingen en werd besloten tot het ontwikkelen van een gezamenlijke Benelux-mobiliteitsvisie.

Inzake veiligheid trad niet alleen het nieuwe Benelux-Politieverdrag in werking – een mijlpaal in de internationale politiesamenwerking, maar vonden er ook tal van overleggen van de verschillende politie- en douaneorganisaties uit de drie landen en buurlanden plaats. Datzelfde geldt voor meerdere grote gezamenlijke controleacties aan de binnengrenzen van de Benelux.

Rond duurzaamheid, energietransitie en het veranderende klimaat kwamen ministers en overige stakeholders bij elkaar tijdens de Benelux-waterdag om te werken aan de veerkracht van de gemeenschappelijke regionale stroomgebieden in de context van hoogwater, wateroverlast, overstromingen en droogte. Daarnaast werden onder meer in het Benelux-Paviljoen op de COP28 (de grote jaarlijkse klimaatconferentie van de VN) inspirerende discussies georganiseerd rond thema's als vervuilde brandstoffen en groene waterstof.

Ook vond er in samenwerking met Waterstofnet op het Benelux-huis een conferentie plaats, waarbij een studie en bijbehorende aanbevelingen in aanwezigheid van de Belgische federale minister van Energie en de Nederlandse ambassadeur werden gepresenteerd.

Ook in onze “interne keuken” stonden we niet stil: effectievere communicatie moet de Unie dichterbij de burger brengen. Daarom is er afgelopen jaar meer via video’s en sociale mediakanalen gecommuniceerd. Dit nieuwe communicatiebeleid past in een moderniseringsslag die het college van secretarissen-generaal afgelopen jaar heeft ingezet en die erop is gericht om het Secretariaat-generaal klaar te stomen voor de toekomst. Daarnaast werd niet alleen het aanbestedingsbeleid geprofessionaliseerd, maar werd er ook een volledig nieuw HR-beleid aangenomen en grotendeels geïmplementeerd.

Om een breder publiek te bereiken en de bekendheid van de Benelux Unie te vergroten, is ervoor gekozen om de resultaten van 2023 weer te geven in een handzamer en meer tot de verbeelding sprekend overzicht dan het ‘klassieke jaarverslag’. Dat betekent uiteraard niet dat er in 2023 minder resultaten werden bereikt dan daarvoor: integendeel.

Gedetailleerdere informatie over bereikte resultaten zal nog steeds worden bijgehouden door het Secretariaat-generaal en worden gedeeld met de bevoegde autoriteiten in de drie landen van de Benelux.

Wij hopen dat dit jaarverslag een inspirerende en informatieve bron is voor iedereen die geïnteresseerd is in de ontwikkelingen binnen de Benelux. Wij willen iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan het succes van de Benelux in 2023. We nodigen u uit om het jaarverslag te lezen en meer te ontdekken over wat we hebben bereikt.

Laten we samen blijven streven naar een nog betere toekomst voor de Benelux en daarbuiten. Samen bouwen we aan een veerkrachtige en welvarende toekomst voor burgers, bedrijven en publieke instellingen in onze drie landen.

Wij wensen u veel leesplezier!

Frans Weekers
Secretaris-generaal

Michel-Etienne Tilemans
Adjunct-Secretaris-generaal

Jean-Claude Meyer
Adjunct-Secretaris-generaal

KERNCIJFERS

ALGEMEEN

BEVOLKING

30.214.896

6,7 %

van de EU-bevolking

BBP/INWONER

57.309.73 €

10.2 %

van de EU-economie

LANDOPPERVLAKTE

70.640 km²

1,7 %

van de EU-oppervlakte

ARBEIDSMOBILITEIT *

GRENSARBEIDERS

380.000

21,3 %

van het totaal aantal grensarbeiders
in de EU

SOCIALE ZEKERHEID

ARBEIDSMARKT

3,8 %

werkloosheidsgraad

UITGAVEN SOCIALE ZEKERHEID **

25,2 %

van het Benelux-BBP

GOEDERENVERVOER

OVER DE WEG

5,5 %

van het EU-totaal

OVER HET SPOOR **

3,5 %

van het EU-totaal

BINNENVAART *

42,8 %

van het EU-totaal

ZEEVAART *

25,2 %

van het EU-totaal

LUCHTVAART

28,4 %

van het EU-totaal

ENERGIE *

ENERGIEPRODUCTIE

7,2 %

van het EU-totaal

ENERGIEVERBRUIK

8,4 %

van het EU-totaal

HERNIEUWBARE ENERGIE

32,8 %

van de Benelux-productie

HERNIEUWBARE ENERGIE

14,5 %

van de Benelux-consumptie

FRAUDEPREVENTIE *

BTW-FRAUDE

2,5 miljard euro

4,0 %

van het EU-totaal

KENNISECONOMIE *

UITGAVEN R & D

2,4 %

van het Benelux-BBP

UITGAVEN ONDERWIJS

5,0 %

van het Benelux-BBP

BROEIKASGASSEN *

UITSTOOT

8,4 %

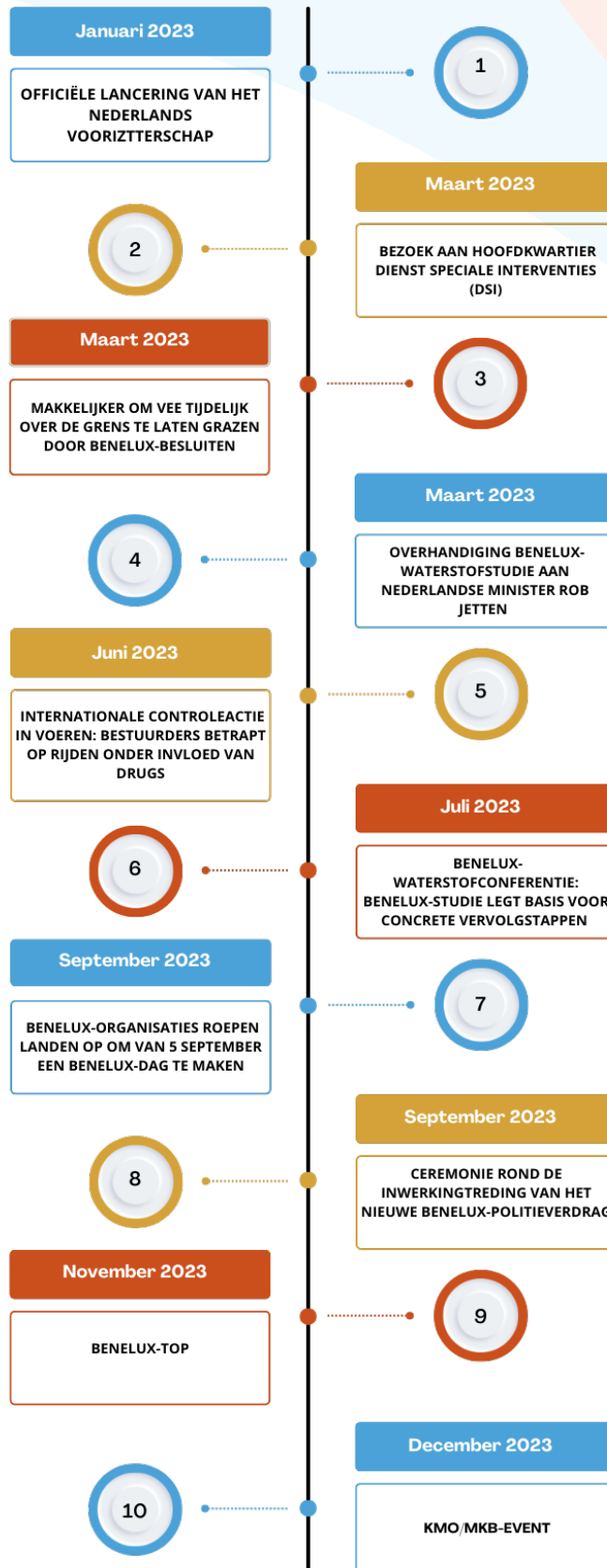
van het EU-totaal

Cijfers van 2023

(* cijfers van 2022)

(** cijfers van 2021)

HET JAAR 2023 IN BEELD

1

2

3

4

5

6

1. OFFICIËLE LANCERING VAN HET NEDERLANDS VOORZITTERSCHAP

Tijdens de officiële lancering van het Nederlands voorzitterschap van de Benelux op 9 februari door minister Wopke Hoekstra, kondigde Secretaris-generaal van de Benelux Frans Weekers aan extra aandacht te besteden aan de situatie van telewerkende grensarbeiders. Er is veel onduidelijkheid op fiscaal vlak, 'en dat is niet wenselijk', zei Weekers tijdens de presentatie van het Benelux-jaarplan 2023. In de Benelux-regio zijn veel grensarbeiders actief. Hun aantal draait rond de 370.000, wat een vierde uitmaakt van de totale grensarbeid binnen de Europese Unie. Andere vlaggenschipprojecten zijn onder andere het nieuwe Benelux-politieverdrag, een Benelux-Verdrag tegen sociale fraude en het aanjagen van windenergie op de Noordzee.

2. BEZOEK AAN HOOFDKWARTIER DIENST SPECIALE INTERVENTIES (DSI)

Op 14 maart bracht Secretaris-generaal Frans Weekers een werkbezoek aan het hoofdkwartier van de Dienst Speciale Interventies (DSI) van de Nederlandse Nationale Politie. DSI is de enige speciale interventie eenheid in de EU die naast politiemensen ook uit defensiepersoneel is samengesteld. De DSI maakt samen met de Belgische DSU (Dienst Speciale Interventies) en de Luxemburgse USP (Unité spéciale de la Police) deel uit van het ATLAS-netwerk van EURO-POL. De partners oefenen gezamenlijk en maken afspraken over wederzijdse bijstand in crisissituaties. Vanwege aanslagen in de afgelopen jaren hebben de Benelux-partners besloten dat de speciale politiediensten bevoegd moeten zijn om grensoverschrijdend te worden ingezet hetgeen wordt geadresseerd door het nieuwe Benelux-Politieverdrag.

3. MAKKELIJKER OM VEE TIJDELIJK OVER DE GRENS TE LATEN GRAZEN DOOR BENELUX-BESLUITEN

De Nederlandse minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Piet Adema tekende op 22 maart twee Benelux-besluiten die bestaande regels over 'grensbeweidings' actualiseren en die het werk van veehouders in de Benelux makkelijker maken. Grensbeweidings is het tijdelijk laten grazen van dieren - in dit geval runderen, schapen en geiten - in een weide over de grens. Met deze ondertekening zijn deze Benelux-regels in overeenstemming met de nieuwe EU-diereengezondheidswetgeving. Tegelijk is het een administratieve vereenvoudiging voor veehouders, die geen bijkomende administratieve procedures hoeven te doorlopen om hun vee in het buurland te laten grazen binnen de Benelux.

4. OVERHANDIGING BENELUX-WATERSTOFSTUDIE AAN NEDERLANDSE MINISTER ROB JETTEN

Secretaris-generaal Frans Weekers overhandigde op 20 maart de resultaten van een Benelux-Waterstofstudie aan de Nederlandse minister voor Klimaat en Energie, Rob Jetten. De studie, geïnitieerd onder het Luxemburgse Voorzitterschap, toont aan dat de Benelux-landen en zes aangrenzende regio's - Hauts-de-France, Grand Est, Noordrijn-Westfalen, Saarland, Rijnland-Palts, Nedersaksen - onmisbaar zijn bij de ontwikkeling van waterstofenergie in de Europese Unie tegen 2030 en 2050. De Europese Unie versnelt haar transitie naar een groene en inclusieve waterstofeconomie. De recente geopolitieke en energiemarktvolatiliteit dwingt de EU-lidstaten om de energietransitie aanzienlijk te versnellen en de EU onafhankelijker te maken van fossiele brandstoffen. De studie werd uitgevoerd door WaterstofNet in opdracht van het Benelux-Secretariaat-generaal en de overheden van België, Nederland en Luxemburg en het Waals Gewest.

5. INTERNATIONALE CONTROLEACTIE IN VOEREN: BESTUURDERS BETRAPT OP RIJDEN ONDER INVLOED VAN DRUGS

Op 3 juni organiseerde de lokale politie Voeren in samenwerking met de Federale Politie een internationale controleactie te Voeren. Politiekrachten uit België, Nederland en Luxemburg namen deel aan deze actie. In totaal werden 127 voertuigen - waaronder 3 Flixbussen - en 183 personen gecontroleerd. Opvallend is dat 19 personen, dus ruim 1 op 10, in het bezit waren van drugs. Ook bleek uit de controles dat 10 bestuurders onder invloed van drugs rondreden. Zij moesten hun rijbewijs onmiddellijk voor 15 dagen inleveren. De internationale controleactie vond plaats in het kader van het Etoile-Hazeldonk project, in het leven geroepen om internationale drugshandel te bestrijden.

7

8

9

10

6. BENELUX-WATERSTOFCONFERENTIE: BENELUX-STUDIE LEGT BASIS VOOR CONCRETE VERVOLGSTAPPEN

Binnen de Europese Unie spelen de Benelux-landen samen met naburige regio's een sleutelrol als het gaat om de ontwikkeling van waterstof. De regio is op weg om een wereldhub voor waterstof te worden, omdat we 'the Minds, the Means and the Motivation' hebben zei de Nederlandse ambassadeur in België, Pieter-Jan Kleiweg, bij de opening van de conferentie georganiseerd door het Benelux-secretariaat en Waterstofnet op 13 juli. Vertegenwoordigers van (regionale) overheden en diverse stakeholders uit de private sfeer ontsloten tijdens panelgespreken informatie over de rol van hun organisatie in de shift naar groene energieproductie en de ontwikkelingen van waterstof hierbij.

7. BENELUX-ORGANISATIES ROEPEN LANDEEN OP OM VAN 5 SEPTEMBER EEN BENELUX-DAG TE MAKEN

Tijdens een ceremonie op initiatief van het Secretariaat-generaal ondertekenden de vertegenwoordigers van de drie Benelux-instellingen – de Interparlementaire Assemblée, het Gerechtshof en het Secretariaat-generaal – samen met het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom een gezamenlijke brief waarbij ze de drie Benelux-landen oproepen om 5 september uit te roepen tot jaarlijkse Benelux-dag. De datum 5 september is na rijp beraad gekozen, aangezien de Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douane-overeenkomst op 5 september 1944 werd ondertekend door de drie regeringen in ballingschap in Londen. Deze datum kan dus worden gevierd als het startpunt van de Benelux-samenwerking.

8. NIEUW BENELUX-POLITIEVERDRAG PER 1 OKTOBER IN WERKING

De bevoegde ministers en de politiechefs uit de drie Benelux-landen ondertekenden de uitvoeringsafspraken die nodig zijn voor de inwerkingtreding van het nieuwe Benelux-verdrag over de politietsamenwerking per 1 oktober 2023. Politieambtenaren uit België, Nederland en Luxemburg kunnen voortaan gemakkelijker en beter over elkaars grenzen heen samenwerken. Een belangrijke stap in het verhogen van de veiligheid en het snel en doeltreffend kunnen optreden op elkaars grondgebied. De landen lopen met deze intensieve grensoverschrijdende politietsamenwerking, gebaseerd op vertrouwen, voorop in de Europese Unie.

9. BENELUX-TOP

De Benelux-Top vond plaats in Rotterdam op 30 november, waar minister-president Mark Rutte de premiers Luc Frieden van Luxemburg en Alexander De Croo van België ontving, samen met minister-president Wüst van Noordrijn-Westfalen. De Secretarissen-generaal van de Benelux Unie, Frans Weekers, Michel-Etienne Tilemans en Jean-Claude Meyer, waren ook aanwezig.

Voorafgaand aan de top hadden Rutte, Frieden en De Croo een informeel overleg bij het Havenbedrijf Rotterdam. Tijdens de 10^e Benelux-Top, gehouden in het Wereldmuseum en voorgezeten door Nederland, bespraken de leiders politieke en regionale samenwerking, geopolitieke kwesties, migratie, klimaat en de Europese Unie. De focus lag ook op grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van veiligheid, watermanagement en energie.

De bijeenkomst werd afgesloten met de ondertekening van een gezamenlijke Benelux-verklaring, waarin teruggeblikt werd op behaalde resultaten en vooruitgekeken werd naar de samenwerking in 2024.

10. KMO/MKB-EVENT

Tijdens een bijeenkomst in het Benelux-huis op 12 december hebben ondernemersorganisaties uit België, Nederland en Luxemburg samen met de Benelux Unie een belangrijke stap gezet om handelsbarrières in de regio aan te pakken. De organisaties presenteerden een gezamenlijke Benelux-agenda met concrete knelpunten die ze de komende periode willen oplossen. Dit was de eerste keer dat de organisaties uit de drie lidstaten elkaar op een dergelijke manier ontmoetten.

Deze samenwerking, een initiatief van MKB-Nederland, VNO-NCW en de Benelux Unie, richt zich op vier centrale beleidsthema's: grensoverschrijdend werken, circulaire economie, openbare aanbestedingen en fiscale coördinatie. Door obstakels op deze terreinen weg te nemen, willen de partijen een gunstiger ondernemingsklimaat creëren, waarbij landsgrenzen geen belemmeringen meer vormen, maar juist kansen bieden. Dit initiatief moet dienen als voorbeeld voor bredere Europese samenwerking.

1. DE BENELUX DICHTER BIJ DE BURGER

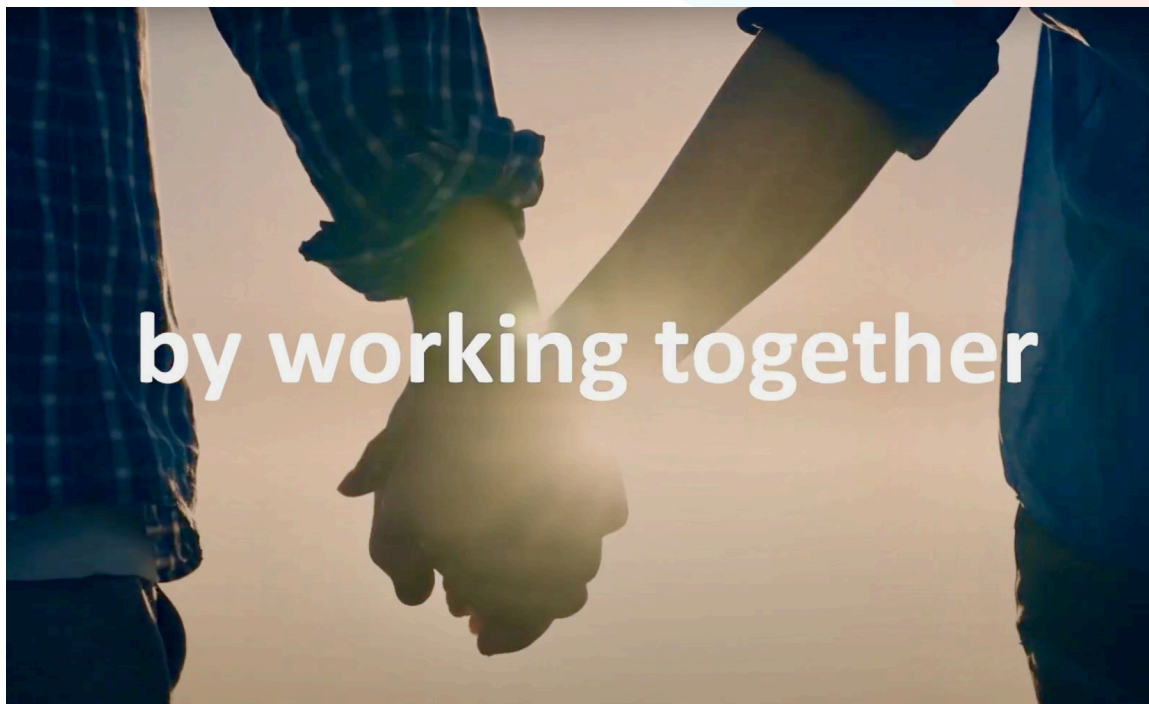
1.1. Lancering nieuwe website

Op 9 februari werd het Nederlandse voorzitterschap tijdens 2023 formeel afgetrapt door de voorzitter van het Benelux-Comité van Ministers, toenmalig Nederlands minister van Buitenlandse Zaken, Wopke Hoekstra, tijdens een druk bezocht evenement in het statige Spaansche Hof in Den Haag. Tevens werd tijdens dit evenement de nieuwe en publieksvriendelijke website van de Benelux Unie www.benelux.int gelanceerd.

1.2. Corporate video - Benelux in 3 minuten

In 2023 werd een zogeheten corporate video opgeleverd die in januari 2024, tijdens de lancering van het Belgische voorzitterschap, formeel werd gepresenteerd. De ontwikkeling van deze video, die bedoeld is voor een breed publiek, past in de strategie van het Secretariaat-generaal om de Unie dichter bij de burgers, bedrijven en publieke instellingen van de Benelux te brengen.

1.3. Informatieverstrekking aan grenswerkers

Het Secretariaat-generaal heeft een website gelanceerd met informatie over grensarbeid. De informatiebrochures over grensarbeiders zijn geactualiseerd en online beschikbaar op de website en op het portaal voor grensarbeid. Ze zijn bedoeld om de mobiliteit van de vele grensarbeiders die pendelen tussen België, Nederland en Luxemburg en de professionals in de sector te informeren en te vergemakkelijken.

Het [informatieportaal](#) over grensoverschrijdend forenzen in de Benelux biedt informatie over de belangrijkste onderwerpen in verband met grensoverschrijdend pendelen, zoals pensioenen, belastingen, financiële voorzieningen in geval van werkloosheid, enz.

De verstrekte informatie is afkomstig van officiële organisaties in de Benelux-landen en van Noordrijn-Westfalen.

Tegelijkertijd worden burgers en bedrijven die per e-mail, telefoon of via het contactformulier van het portaal een verzoek om informatie naar de Benelux-landen sturen, geïnformeerd en doorverwezen naar de relevante instanties om antwoorden te krijgen met betrekking tot hun specifieke grensoverschrijdende situatie.

2. DE BENELUX ALS VOORLOPER IN EUROPA

2.1. Het nieuwe Benelux-Politieverdrag

Op 28 september verzamelden de betrokken bewindspersonen en politiechefs uit de drie lidstaten in Brussel voor de feestelijke ondertekening van een Benelux-beschikking en verschillende afspraken die nodig waren voor de inwerkingtreding op 1 oktober van het nieuwe Benelux-Politieverdrag. De Benelux loopt met deze intensieve grensoverschrijdende politiesamenwerking, die is gebaseerd op vertrouwen, voorop in de EU. In zekere zin is er één Benelux-territorium geschapen, ook voor politiesamenwerking.

Politiemensen uit België, Nederland en Luxemburg kunnen hierdoor voortaan gemakkelijker en beter over elkaars grenzen heen samenwerken. Dit is een belangrijke mijlpaal in het vergroten van de veiligheid en het veiligheidsgevoel van burgers en in het snel en doeltreffend kunnen optreden op elkaars grondgebied. Al in 2004 sloten de politiediensten van de drie Benelux-lidstaten een akkoord om samen te werken. Dit moest herzien, uitgebreid en aangepast worden aan de actuele veiligheidsuitdagingen. Het nieuw Politieverdrag werd in 2018 ondertekend.

Het nieuwe verdrag telt twee grote vernieuwingsassen. Het zorgt enerzijds voor nieuwe mogelijkheden voor grensoverschrijdend optreden en verbetert anderzijds de informatie-uitwisseling tussen de politiediensten. Zo gelden bijvoorbeeld de landsgrenzen niet meer tijdens achtervolgingen en verdwijnen er bepaalde restricties. Voorheen mocht de politie alleen onder bepaalde omstandigheden grensoverschrijdend achtervolgen, waardoor achtervolgingen vaak bij de grens al moesten worden gestaakt.

Een achtervolging die in het ene land rechtsgeldig start, mag gewoon worden voortgezet, waardoor achtervolgingen nu dus efficiënter verlopen. Het verdrag maakt het tevens mogelijk dat politiemensen bepaalde opsporingshandelingen kunnen verrichten in het buurland, zoals bijvoorbeeld het ondervragen van getuigen of slachtoffers.

Daarnaast krijgen politiediensten in specifieke gevallen rechtstreeks toegang tot elkaars databanken en kan men data uitwisselen zoals bijvoorbeeld bij gemengde patrouilles in de grensstreek. Politieonderzoek draait immers om het snel kunnen inwinnen en delen van informatie om zaken op te lossen. Door het gericht delen van bepaalde informatie tussen politie – maar ook met (lokale) bestuurders – kan er sneller worden ingegrepen.

Nieuw is ook dat speciale politiediensten (zoals antiterreureenheden) in acute crisissituaties grensoverschrijdend kunnen ingezet worden. Daarnaast wordt bijstand bij grote evenementen – zoals bij een EU- of NAVO-Top – nog makkelijker.

2.2. Samenwerking in de strijd tegen georganiseerde drugscriminaliteit

De Benelux-landen en Noordrijn-Westfalen hebben hun samenwerking inzake de bestrijding van de georganiseerde internationale handel in (synthetische) drugs via post- en koeriersdiensten verder versterkt. Aan deze samenwerking werken zowel politiediensten, douane, het openbaar ministerie en post- en koeriersdiensten uit de private sector. De partners hebben gezamenlijk een criminaliteitsbeeldanalyse gemaakt. In samenwerking met partners van de EU (European Crime Prevention Network - EUCPN en European Network on the Administrative Approach - ENAA) is daarnaast ook een barrièremodel ontwikkeld. Dat is een multidisciplinair plan van aanpak van dit fenomeen. In juni heeft een grote conferentie plaatsgevonden voor leidinggevenden van de betrokken partijen om deze resultaten en concrete zaken te presenteren en te bespreken. Op basis daarvan is in het najaar nog een tweede conferentie met dezelfde opzet georganiseerd. Dat event vond plaats in de Belgisch-Nederlandse grensstreek en was specifiek gericht op het delen van de nieuwe inzichten met vertegenwoordigers (zogenoemde eindgebruikers) van politie, douane en magistratuur (het openbaar ministerie/het parket) die dagelijks betrokken zijn bij de bestrijding van het fenomeen.

De Hazeldonk-samenwerking tussen de Benelux-landen en Frankrijk is gericht op de aanpak van de drugsdistributienetwerken en de daarbij betrokken criminele samenwerkingsverbanden. Dit project heeft dit jaar een hoge vlucht genomen.

De partners hebben gewerkt aan de uitvoering van het operationeel actieplan 2021-2024. Bij dit vierlanden-project zijn politie, douane en magistratuur betrokken.

Strategisch overleg heeft plaatsgevonden. Vanuit dit gremium is sturing gegeven aan het operationele niveau. Geregeld operationeel overleg heeft plaatsgevonden en op verzoek van de landen heeft het Secretariaat-generaal dit jaar ook het overleg van de gerechtelijke politie ondersteund. Dit overleg is specifiek gericht op de aanpak van de drugsgerelateerde criminele distributienetwerken. Bovendien heeft er voor het eerst sinds jaren Hazeldonk-Magistratenoverleg plaatsgevonden. In dat gremium wordt bekeken hoe de magistraten van de vier landen de Hazeldonk-samenwerking verder kunnen versterken. In de loop van het jaar zijn vijf grote controleacties georganiseerd.

Eén van deze acties was een gezamenlijke actie van de drie Benelux-landen in de grensregio, deze actie heeft naast politie resultaten ook veel positieve media-aandacht opgeleverd. In juni hebben de landen – met een bijdrage van Europol – een workshop georganiseerd voor de bij de Hazeldonk-samenwerking betrokken data-analisten van de politiediensten.

2.3. De Waterstofstudie: Benelux en zijn burens onmisbaar bij ontwikkeling waterstof binnen de EU

Op 22 mei werd aan de Nederlandse minister voor Klimaat en Energie, Rob Jetten, de [Benelux-Waterstofstudie](#) uitgereikt.

Deze studie, geïnitieerd onder het Luxemburgse Voorzitterschap van de Benelux in 2022 en uitgevoerd door het Vlaams/Nederlandse WaterstofNet, toont aan dat de Benelux-landen en zes aangrenzende regio's – Hauts-de-France, Grand Est, Noordrijn-Westfalen, Saarland, Rijnland-Palts, Nedersaksen – onmisbaar zijn bij de ontwikkeling van waterstofenergie in de EU.

De EU versnelt haar transitie naar een groene en inclusieve waterstofeconomie. De recente geopolitieke- en energiemarktvolatiliteit dwingt de EU-lidstaten ertoe om de energietransitie aanzienlijk te versnellen en de EU onafhankelijker te maken van fossiele brandstoffen. In haar REPowerEU-strategie heeft de Europese Commissie zich ten doel gesteld tegen 2030 10 miljoen ton hernieuwbare waterstof in Europa te produceren en 10 miljoen ton hernieuwbare waterstof in te voeren.

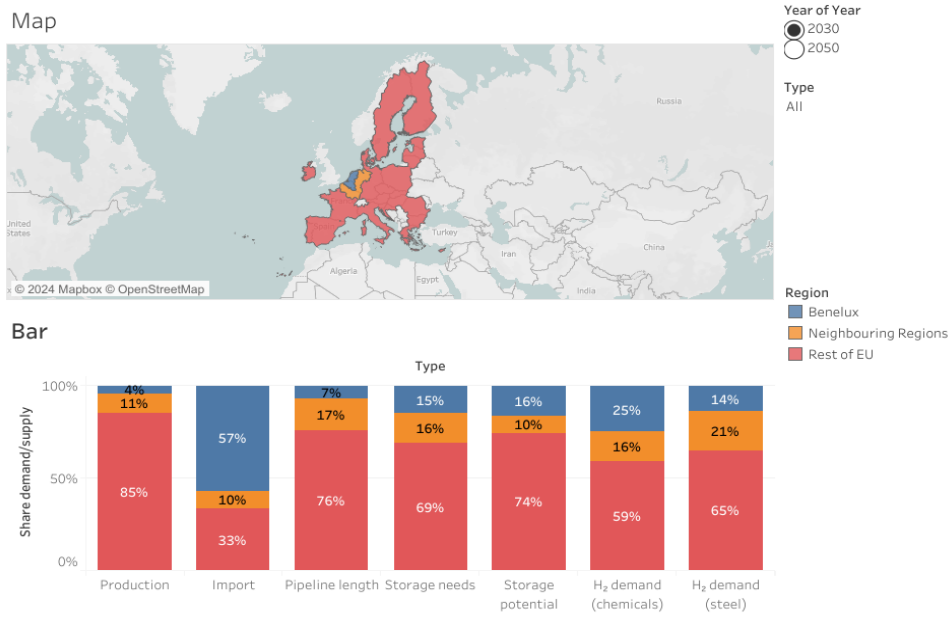
Om deze streefcijfers te halen, is het nodig de markt voor waterstofvraag, -productie, -infrastructuurbehoeften, -opslagfaciliteiten en -invoer in te kunnen schatten. Bovendien moeten snel beleidsmaatregelen worden genomen en moet de regionale samenwerking worden versterkt. De Benelux-studie maakt dit inzichtelijk voor 2030 en 2050.

Zo zullen de Benelux en de zes aangrenzende regio's in 2030 binnen de EU het volgende vertegenwoordigen: 67% van de waterstofinvoer; 15% van de waterstofproductie; 24% van de pijpleidinginfrastructuur; 31% van de opslagbehoeften; 26% van het opslagpotentieel; 41% van de vraag naar waterstof voor chemicaliën en 35% van de vraag naar waterstof voor staal.

Dit maakt de Benelux tot een zeer aanzienlijke speler in Europa op dit terrein. De Belgische minister van Energie, Tinne Van der Straeten, opende op 12 juli een drukbezochte conferentie op het Benelux-huis, waarmee het belang van de Benelux+-regio nog meer kracht werd bijgezet.

De onderzoekers deden ook een reeks aanbevelingen op korte (2023-2026) en lange termijn (2026-2030) aan de Benelux-landen om grensoverschrijdende samenwerking rond de vraag naar waterstof tegen 2030 en 2050 te bevorderen. Het Secretariaat-generaal, de lidstaten en de buurregio's hebben deze ter harte genomen.

Share of hydrogen value chain in 2030 and 2050

De studie werd tenslotte onder de aandacht gebracht bij derdelanden met een potentieel voor de productie van zogeheten groene waterstof, zoals Namibië en Chili, tijdens een speciaal hieraan gewijde sessie in het Benelux-paviljoen op de COP28, de jaarlijkse klimaatconferentie van de VN.

2.4. Voor een schonere wereld: tegengaan van de export van vervuilde brandstoffen

De Benelux-lidstaten hebben een gezamenlijk standpunt ingenomen, dat werd uitgedragen door de Nederlandse staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en de Secretaris-generaal van de Benelux Unie tijdens een speciaal aan dit onderwerp gewijd seminar in het Benelux-paviljoen op de COP28. De eerste verkenningen omtrent een passend juridisch instrument zijn reeds gestart en resultaten worden in 2024 verwacht.

3. DE BENELUX ALS PLATFORM VOOR GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING

3.1. De Benelux-Waterdag: spil bij het samenbrengen van partijen in de strijd tegen het water

In navolging op de grootschalige overstromingen die in 2021 delen van Duitsland, België en Nederland troffen, werd op 29 november de Benelux-Waterdag georganiseerd in Maastricht. Op deze dag werden door het Secretariaat-generaal bewindspersonen, regionale bestuurders, wetenschappers en beleidsmakers samengebracht om gezamenlijk de uitdagingen met betrekking tot regionale waterlopen aan te pakken.

De centrale focus van de Benelux-Waterdag was het leggen van fundamenteën voor een coherent en gemeenschappelijk uitvoeringsbeleid met betrekking tot regionale watersystemen.

Tijdens de conferentie werd benadrukt dat water, zowel in de vorm van overvloed als van een tekort, een frequenter en groter probleem vormt. Het belang van water strekt zich uit over diverse sectoren, waaronder landbouw, energie en transport. De recente overstromingen dienen als een wake-up call met betrekking tot de noodzaak van een gecoördineerde aanpak op regionaal niveau.

De Benelux-Waterdag markeerde ook de officiële start van het grensoverschrijdende kennisprogramma JCAR-ATRACE. Dit programma is opgericht op initiatief van het Nederlandse kennisinstituut Deltares. Het programma faciliteert wetenschappelijk onderzoek naar het beheer van overstromings- en droogterisico's in regionale stroomgebieden door de gemeenschappelijke kennisbasis te verstevigen en beschikbaar te stellen. Verschillende universiteiten uit onder meer België, Luxemburg en Duitsland zijn hierbij aangesloten.

Het Secretariaat-generaal nodigde de deelnemers aan de dag uit om hun wensen en behoeftes voor gestructureerde en samenhangende samenwerking kenbaar te maken. Deze inzichten werden besproken tijdens de Benelux-top op 29 november (zie hierna). De Nederlandse minister van Infrastructuur en Waterstaat, Mark Harbers, en het Secretariaat-generaal streefden ernaar om zo de bouwstenen te leggen voor een veerkrachtige en solidaire samenwerking ten aanzien van regionale waterlopen. In vervolg op de Benelux-Waterdag organiseren het Secretariaat-generaal en Vlaanderen gezamenlijk en onder het Belgische Benelux-voorzitterschap op 26 maart 2024 de European Water Summit in Lanaken.

3.2. Interne Markt, van essentieel belang voor het Europa van morgen: Strategisch overleg Interne Markt en KMO/MKB-dag

Onder het Nederlands voorzitterschap was de interne markt een van de prioriteiten. In dat licht werd het strategisch overleg tussen de verantwoordelijke directeuren-generaal nieuw leven ingeblazen. Onder meer als een gremium om interne Benelux-aangelegenheden te bespreken, maar zeker ook om ideeën en best practices uit te wisselen, onderling af te stemmen en waar nodig gezamenlijke Benelux-standpunten in te nemen in EU-verband. Zo werd er onder meer afgesproken om als Benelux een boodschap op te stellen voor de nieuwe Europese Commissie, waarin het belang van de interne markt wordt onderstreept, evenals van een grondige implementatie en handhaving van de bestaande EU-regelgeving rond de interne markt.

Het koppelvlak met Europa werd bovendien benadrukt door de organisatie van een goed bezochte Benelux-MKB/KMO-dag (Midden- en Kleinbedrijf/Kleine en Middelgrote Ondernemingen), waarbij een manifest van de sectororganisaties uit de drie landen werd gepresenteerd in aanwezigheid van de Europese Commissie. Het Secretariaat-generaal zal op basis van de tijdens de bijeenkomst en in voornoemd manifest aangedragen thema's rond onder meer grensarbeid, aanbestedingen, circulaire economie en fiscaliteit met bestaande werkgroepen en experts verkennen wat in Benelux-verband kan worden opgepakt. De timing was bovendien goed gekozen, omdat eind 2023 het zogeheten SME Relief Package werd gelanceerd door het directoraat-generaal GROWTH van de Europese Commissie.

3.3. Betere crisisbeheersing over de grenzen heen

Op 6 en 7 juni vond in Stockholm de halfjaarlijkse vergadering van het netwerk van Europese crisiscentra plaats. De vergadering werd mede georganiseerd door het Zweedse voorzitterschap tijdens 2023 en het permanente secretariaat van het netwerk (belegd bij het Belgisch Nationaal Crisiscentrum). Het Secretariaat-generaal nam niet alleen deel vanwege zijn vaste lidmaatschap van het netwerk, maar ook om aan de andere aanwezige landen het voorbeeld van de Benelux als regionale Unie binnen de EU uit te leggen.

Het doel van dit netwerk is om de coördinatie tussen Europese crisiscentra te verbeteren om zo een effectieve en grensoverstijgende crisisbeheersing te bevorderen. Het eerste deel van de bijeenkomst werd gewijd aan hybride dreigingen. Vervolgens werd de focus gelegd op grensoverschrijdende samenwerking, met een actieve deelname van het Secretariaat-generaal van de Benelux. Het Secretariaat-generaal leidde een discussiepanel, met als doel het stimuleren van andere aanwezige regionale samenwerkingsinitiatieven. Tevens was dit voor het Secretariaat-generaal de gelegenheid om de Benelux-politiesamenwerking te belichten en een concreet voorbeeld van goede praktijken tussen onze drie Benelux-landen te presenteren, in dit geval de politiesamenwerking en het hiervoor genoemde nieuwe Politieverdrag.

Op 31 oktober nam het Secretariaat-generaal deel aan de tweede vergadering van het netwerk van Europese crisiscentra. Ditmaal onder Spaans voorzitterschap in Madrid. De vergadering werd georganiseerd door het Belgisch Nationaal Crisiscentrum in samenwerking met de Nationale Veiligheidsraad van het kabinet van de Spaanse eerste minister.

3.4. ITEM/Benelux-workshop over de integratie van grensregio's

Op 12 oktober 2023 vond in het Benelux-huis een workshop plaats over Europese integratie aan de grenzen, in samenwerking met het expertisecentrum ITEM (Institute for Transnational end Euregional crossborder) en parallel aan de Europese week van regio's en steden. De discussies richtten zich op de integratie van grensregio's over de grenzen heen, nieuwe instrumenten om obstakels te slechten en hoe de huidige status quo in grensoverschrijdende samenwerking kan worden doorbroken. De nadruk lag op juridische, bestuurlijke en governance-aspecten.

3.5. Obstakels bij grensoverschrijdend telewerk

Op 14 juni 2023 vond in het Benelux-huis een workshop plaats die werd georganiseerd door ITEM en het Grensinfopunt Aken. De workshop richtte zich op grensregio's en onderzocht oplossingen op het gebied van telewerken, grensoverschrijdend werken, belastingen en sociale verzekeringskwesties en hoe deze kunnen worden opgelost binnen nieuwe kaders op EU- en lidstaatniveau. Naast een overzicht van recente ontwikkelingen (waaronder de kaderovereenkomst inzake sociale zekerheid met betrekking tot telewerken), vonden er meer concrete uitwisselingen plaats tijdens rondetafelgesprekken.

3.6. Regionale energiesamenwerking als onmisbare schakel in tijden van crisis: het Pentalateraal Energieforum en de North Seas Energy Cooperation

Pentalateraal Energieforum

Sinds 2005 werken de Benelux-lidstaten met Frankrijk, Oostenrijk, Duitsland en Zwitserland binnen het Pentalateraal Energieforum samen om politieke steun te bieden aan het regionale integratieproces dat gericht is op het creëren van een betrouwbare Europese elektriciteitsmarkt. In 2023 bleef het Secretariaat-generaal van de Benelux-Unie een sleutelrol spelen in het Pentalateraal Energieforum. In deze context is de procedure voor het toekennen en uitvoeren van studies grondig herzien om een steeds effectievere samenwerking te waarborgen tussen de Penta-lidstaten en de verantwoordelijke voor het uitvoeren van de betreffende studie.

Het jaar 2023 markeerde de uitvoering en publicatie op de website van het Secretariaat-generaal van de studie [Penta Vision 2050 – een studie naar de bouwstenen van een gedeelde visie voor een koolstofarm elektriciteitssysteem in de Penta-regio](#). Daarnaast werd er ook een Penta-uitwisseling over de bouwstenen voor een goed markt design georganiseerd, in aanloop op de bespreking in de EU over de ontwerpwetgeving hieromtrent.

Tevens werd een [studie naar de flexibiliteit van het elektriciteitssysteem in de Penta-regio](#) uitgevoerd, waarin de huidige situatie en de uitdagingen voor een toekomstig koolstofarm energiesysteem worden uiteengezet.

Deze studie werd gelanceerd tijdens een als succesvol ervaren evenement in samenwerking met de missie van Zwitserland bij de EU.

Ook vond de lancering plaats van verschillende initiatieven om de regionale samenwerking op het gebied van risicoparaatheid te versterken, met als hoogtepunt de geslaagde organisatie van een gezamenlijke elektriciteitscrisisoefening Pentex The Hague, met deelname van experts op vlak van crisisbeleid, crisismanagement en Directeuren generaal energie.

Er vond een uitwisseling plaats op het Benelux Huis over de energie- en klimaatplannen van zowel de Penta als de NSEC-landen, met de klemtoon op offshore wind en flexibiliteit.

Ten slotte werkten de Penta-landen samen met het Europees verband van netbeheerders om de methodologie te verbeteren voor het analyseren van Europese en regionale crisisscenario's en vond ook het Penta-ministerieel overleg plaats in december waaruit de goedkeuring van een gezamenlijke visie op een koolstofarm elektriciteitssysteem tegen 2035 ontstond.

NORTH SEAS ENERGY COOPERATION

NSEC implementeerde onder Nederlands voorzitterschap de Dublin-verklaring van 2022 en scherpte die verder aan met de publicatie van een actie-agenda op de ministeriële conferentie van 19 en 20 november in Den Haag. Met vertegenwoordigers van de Europese Commissie verkenden de landen mogelijkheden om op een meer gecoördineerde manier om te gaan met de kosten en baten van grootschalige uitrol van windenergie op zee. De landen wisselden ook eerste ervaringen uit over andere manieren van het inrichten van de markt voor wind op zee, bijvoorbeeld aan de hand van de inrichting van een eigen biedzone op zee in plaats van het inpassen van offshore windenergie in de landelijke biedzone. Experts ruimtelijke maritieme ordening leverden een 'quick scan' op van de impact van offshore wind op de ruimte en de ecologie. Tegelijk bereidden deze experts input voor de GNSBI (Greater North Sea Basin Initiative) voor, waar in 2023 de eerste contouren van werden vastgelegd.

Op vlak van financiering leerden de landen van elkaars ervaringen over niet-prijsgebonden criteria voor offshore wind tenders, en maakten een handig overzicht bekend waarmee de sector een betrouwbare blik krijgt op de pijplijn aan veilingen. In samenwerking met het Europees verband van netbeheerders kwam ook een eerste versie van het offshore netwerk ontwikkelingsplan (Offshore Network Development Plan) tot stand, dat inzicht biedt in de nood aan extra infrastructuur op zee in de komende decennia. Tot slot maakte NSEC een eerste overzicht van plannen voor waterstof op zee.

3.7. Gasbevoorraading en gasconversie

Via het Gasplatform-overleg, waaraan Nederland, België, Duitsland en Frankrijk deelnemen, werd afgelopen herfst het Common Risk Assessment voor de L-gas-regio opgeleverd en aangeboden aan de Europese Commissie. Dankzij hoge gasvoorraden en een liquide gasmarkt heeft de Europese gasprijs een dalende trend over het jaar laten zien. Vanwege de sluiting van het Groningenveld, vindt er een conversie plaats van L- naar H-gas plaats in België, Frankrijk en Duitsland. Deze conversie verloopt volgens plan. Om de Nederlandse Tweede Kamer te informeren zijn twee briefings geschreven over de voortgang van deze conversie. Deze werden in februari en oktober gepubliceerd. Het Nederlands voorzitterschap heeft het Secretariaat-generaal bedankt voor de cruciale ondersteunende rol die het heeft gespeeld bij de gesprekken over de gasconversie.

4. DE BENELUX ALS OPLOSSING VOOR SPECIFIEKE EN COMPLEXE PROBLEMEN

4.1. Maatwerk in de Benelux: impuls voor binnenvaartsector en milieu

Op 13 september overhandigde het Secretariaat-generaal aan de toenmalige Belgische minister van Justitie en de Noordzee, Vincent Van Quickenborne, en Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, Lydia Peeters, een Benelux-beschikking die de zogeheten estuaire vaart mogelijk maakt.

Hiermee heeft de Benelux wederom aangetoond een daadkrachtig vehikel te zijn voor de snelle uitvoering van bilaterale (of trilaterale) politieke afspraken tussen de drie Benelux-landen onderling. Zonder Benelux-beschikking was er in dit geval immers een bilateraal verdrag tussen België en Nederland nodig geweest. Een dergelijke verdrag had waarschijnlijk jaren van afstemming en totstandkoming nodig gehad.

‘Estuaire vaart’ duidt op het varen met versterkte Belgische binnenschepen over de Noordzee, langs de Belgische kust, op de route tussen de havens van Oostende of Zeebrugge en de monding van de Westerschelde in Nederland. Het idee hierachter is dat versterkte binnenschepen vanuit het binnenvaartnetwerk voortaan de haven van Zeebrugge kunnen bereiken, zonder om te hoeven varen.

Om deze versterkte binnenschepen echter optimaal te kunnen gebruiken, moeten ze via de Westerschelde het binnenvaartnetwerk kunnen opvaren, maar dat kon juridisch niet omdat deze Belgische schepen dan een ‘internationale reis’ zouden maken (via Nederlandse wateren), waarop normen voor zeeschepen van toepassing zijn en waar deze binnenvaartschepen niet aan kunnen voldoen.

Die belemmering werd met de ondertekening van een Benelux-beschikking weggewerkt. De beschikking stelt tevens eisen aan door de schepen na te leven regels en geeft instructies over de handhaving daarvan.

Dit heeft grote voordelen voor de binnenvaart-ontsluiting van de haven van Zeebrugge, de verbinding met de Port of Antwerp-Bruges én de Benelux-binnenvaartsector, die een impuls krijgen door de bereikbaarheid van de Belgische kusthavens via kostenefficiëntere en duurzamere routes. Bovendien worden meer kansen geboden om binnen België – en daarmee de Benelux – de zogeheten modal shift richting binnenvaart verder te bewerkstelligen, hetgeen weer bijdraagt aan de verduurzaming van het goederenvervoer. Nu al bevindt 41% van het goederenvervoer per binnenschip in de EU zich in de Benelux.

4.2. Veilig vervoer van dieren over de grens: drie Benelux-beschikkingen die het burgers, boeren en bedrijven gemakkelijker maken

Drie Benelux-beschikkingen hebben het gemakkelijker gemaakt om dieren over de grens te verplaatsen. Allereerst door de ondertekening in Brussel van twee beschikkingen inzake grensbeweiding op 22 maart door Nederlands minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Piet Adema.

‘Grensbeweiding’ is het tijdelijk laten grazen van dieren – in dit geval runderen, schapen en geiten – in een weide over de grens en komt vaak voor in de grensstreken van de Benelux-lidstaten. Met deze ondertekening zijn de Benelux-regels in overeenstemming met de nieuwe EU-diergezondheidswetgeving gebracht. Tegelijk wordt een administratieve vereenvoudiging voor veehouders geregeld: veehouders hoeven geen bijkomende administratieve procedures meer te doorlopen om hun vee in het buurland te laten grazen binnen de Benelux.

Een derde beschikking, die op 11 december werd getekend, ziet op in ‘gevangenschap levende vogels’, zoals papegaaien, parkieten en duiven die deelnemen aan evenementen.

Vanaf nu is er geen diergezondheidscertificaat meer nodig voor de verplaatsing van deze vogels tussen Benelux-lidstaten als zij deelnemen aan evenementen zoals tentoonstellingen en wedstrijden binnen de Benelux. Deze beslissing verlicht niet alleen de administratieve last voor eigenaren van de dieren, maar ook voor de controlerende autoriteiten. Tegelijk blijven de strikte maatregelen rondom diergezondheid en dierenwelzijn overeind.

Dit Benelux-initiatief is gebaseerd op de mogelijkheid voor de lidstaten om binnen de EU-(diergezondheids) wetgeving af te wijken van specifieke regels voor vervoer naar evenementen, op voorwaarde dat er passende maatregelen worden genomen om risico's te beperken zoals in het geval van dierziekten. De Benelux-lidstaten kunnen het initiatief gezamenlijk en gecoördineerd uitvoeren, omdat het beleid en de opvattingen rond diergezondheid in de landen gelukkig dicht bij elkaar liggen.

De drie lidstaten blijven zich inzetten om de mobiliteit van dieren over de grenzen heen efficiënt en gezond te houden. Deze Benelux-beschikkingen openen ook de deur voor verdere samenwerking met de buurlanden, waarmee wordt gestreefd naar vergelijkbare administratieve vereenvoudigingen.

4.3. Samenwerking op het gebied van migratie: de wortels van de Benelux-samenwerking

Op 18 december vond op het Benelux-huis een vergadering van de directeuren-generaal Migratie van de drie Benelux-lidstaten plaats. Tijdens de bijeenkomst bespraken de lidstaten nationale prioriteiten en actuele uitdagingen op het gebied van asiel en tijdelijke bescherming, onder meer in het licht van het conflict in Oekraïne.

Het belangrijkste resultaat van het overleg was dat de lidstaten besloten om in Benelux-verband gevolg te geven aan de oproep van de EU-terugkeercoördinator om de problematiek rond terugkeer samen met de andere EU-lidstaten verder uit te diepen en te komen tot een meer uniforme aanpak en structurelere samenwerking. Terugkeer van vreemdelingen die een veiligheidsprobleem vormen, vergt een specifieke aanpak en staat hoog op de agenda van de Europese Commissie. In 2024 wordt dit onderwerp daarom actief door het Secretariaat-generaal opgepakt.

4.4. Een samenhangende aanpak van vuurwerkproblematiek

De lidstaten hebben goede vorderingen gemaakt met de implementatie van de [Beschikking M\(2020\)14](#) (pyro-pass) en de [Beschikking M\(2022\)7](#) aangaande oneigenlijk gebruik. Best practices en gedeelde inzichten zijn gedeeld met de Franse Benelux-politie-attaché en met de Europese Commissie in het licht van de lopende herziening van de herziening van Europese Pyrorichtlijn 2013/29/EU.

De pyro-pass is een document dat personen met gespecialiseerde kennis formeel, duidelijk en ondubbelzinnig identificeert. Dankzij een webportaal dat door elk Benelux-land is opgezet en waarop de verleende nationale vergunningen (pyro-pass) vermeld staan, kunnen marktdeelnemers op elk ogenblik nagaan of de aan hen voorgelegde vergunning geldig is. Met dat initiatief speelt de Benelux Unie een voortrekkersrol in de Europese Unie.

4.5. Territoriale leveringsbeperkingen (TLB's): sluitstuk van de interne markt

De Benelux-samenwerking rond TLB's kende in 2023 een hernieuwde interesse van de lidstaten. De relevante werkgroep van het Secretariaat-generaal van de Benelux vergaderde twee keer en het Secretariaat-generaal bracht tijdens verschillende Europese paneldiscussies het belang van TLB's onder de aandacht.

Nederland liet een extern onderzoek doen naar de omvang en impact van TLB's en op 25 september organiseerde de Nederlandse minister van Economische zaken in het kader van het Nederlands voorzitterschap van de Benelux een ministeriële rondetafelbijeenkomst over TLB's in Brussel. Het Secretariaat-generaal ondersteunde actief de organisatie van deze bijeenkomst en nam hieraan deel.

De Benelux-landen benadrukten tijdens het strategisch overleg interne markt en economie op 26 september het belang van de samenwerking rond TLB's en besloten de mogelijkheden en impact van een Benelux-Beschikking over TLB's te verkennen en mogelijkheden toe zoeken om de discussie over TLB's met andere EU-landen te verbreden.

Het Nederlands voorzitterschap presenteerde voornomed extern onderzoek eind november aan overige EU-lidstaten en sector organisaties en concludeerde dat actie op zowel EU- als Benelux-niveau wenselijk is. In december werd door de Belgische Federale Overheidsdienst Economie een prijsvergelijkende studie van supermarkten in België en omliggende landen gepresenteerd en ook hierin werd verwezen naar TLB's als mogelijke reden voor hogere prijzen.

5. DE BENELUX EN DAARBUITEN

5.1. Benelux-top: overleg van de Benelux-premiers

Op 29 november organiseerde de Nederlandse minister-president Mark Rutte, met zijn Luxemburgse en Belgische collega's minister-president Luc Frieden, en premier Alexander de Croo, de Benelux-top. Minister-president Hendrik Wüst van NRW en het Secretariaat-generaal sloten eveneens aan bij het overleg.

Tijdens de top werd een [gezamenlijke Benelux-verklaring](#) getekend waarin teruggekeken wordt op de behaalde resultaten en vooruitgekeken op de samenwerking in 2024.

De eerste ministers ontmoetten elkaar voor aanvang van de top voor een informeel gesprek bij het Havenbedrijf Rotterdam. De Benelux-top zelf werd aansluitend gehouden in het Wereldmuseum in Rotterdam.

In het museum spraken de deelnemers onder meer over de politieke en regionale samenwerking tussen de Benelux-landen.

Hierna sloten NRW en het Secretariaat-generaal aan voor een werksessie waar onder meer werd gesproken over actuele geopolitieke onderwerpen, migratie, klimaat, de EU, grensoverschrijdende samenwerking rond onder meer veiligheid en justitie, watermanagement, Benelux-defensiesamenwerking, het Benelux-Verdrag inzake automatische diplomaerkenning en energie. Voor het aansluitende diner waren ook de voorzitter, de vicevoorzitter en de Secretaris-generaal van het Benelux-parlement uitgenodigd.

5.2. Benelux-infopunt Detailhandel

Het [Infopunt Benelux Detailhandel](#), dat reeds sinds 2021 bestaat, werd met Noordrijn-Westfalen uitgebreid. Het nieuwe Infopunt Benelux/Noordrijn-Westfalen Detailhandel werd op 6 september door de minister voor Europese zaken van Noordrijn-Westfalen en de Secretaris-generaal van de Benelux Unie gelanceerd op de Vertegenwoordiging van Noordrijn-Westfalen bij de EU.

5.3. Automatische erkenning van diploma's binnen de Benelux, de Baltische Staten en daarbuiten

In het kader van de inwerkingtreding van het [Verdrag inzake de automatische erkenning van diploma's van het hoger onderwijs](#) tussen de Benelux en de Baltische staten in 2024, zijn er diverse activiteiten ontplooid om zo veel mogelijk andere Europese landen kennis te laten maken met dit verdrag en de inhoud en de voordelen ervan. Het verdrag is immers vanaf het begin ontworpen met het oogmerk tot uitbreiding met andere landen. Het verdrag is op diverse fora van de Europese Commissie en de Raad van Europa gepresenteerd aan onderwijsexperts en zal in 2024 in werking treden.

